

## Mannen met wilde plannen



► Vandekeybus doet het met een exclusief mannelijke cast. De mannen vinden elkaar in jongensachtige tegendraadsheid, in spierballengerol en woeste vrijheidsdrang.

© Danny Willems



Slechts één keer in zijn carrière waagde Wim Vandekeybus zich aan een choreografie met een uitsluitend mannelijke cast. Met hen verkende hij ook voor het eerst de wereld van dromen en verlangens. Het resultaat, *In spite of wishing and wanting*, werd een hit. Zestien jaar later heeft die niets van haar glans verloren.

PIETER T'JONCK

Als je Vandekeybus vraagt waarom hij net nu dit stuk herneemt, maakt hij er zich van af met een grapje: "Dit is een stuk zonder decor. Dat reist gemakkelijker in tijden van krimpende budgetten." Aan de pretlichtjes in zijn ogen merk je dat het slechts de halve waarheid is.

Ook in 1999, toen er nog geld zat was, ontbrak dat decor al om budgettaire redenen: Vandekeybus had al zijn centen geïnvesteerd in een onversneden surrealistische

film. Een tovenaars verkoopt woorden aan mensen die er nood aan hebben. Zo verpatst hij gekreun aan een vrouw die haar man om de tuin wil leiden bij het vrijen.

Ongevraagd biedt hij ook een koning de 'laatste woorden' aan die hij zal uitspreken voor zijn executie. Dat zet een keten van gebeurtenissen in gang: om die woorden te achterhalen vermoordt het gevolg van de koning hem, maar toch lost hij zijn geheim niet. Het gevolg wendt zich dan tot de tovenaars, en dat kost hem - letterlijk - de kop. Toch doet hij voort, als pratend hoofd weliswaar.

Tegenover die film, geïnspireerd op het werk van de Argentijnse schrijver Julio Cortázar, staat een even surrealistisch podiumgebeuren. Elf mannen, onder wie Vandekeybus zelf, dartelen rond als uitgelaten hengsten. Tot een twaalfde man, Yassin Mrabtifi, hen wreed tot de orde roept. Enkel Vandekeybus zelf zal nooit gehoor geven aan die temmer.

De rest laat zich, soms krijsend en huilend, wel in het gareel dwingen. De temmer is echter zelf niet zo gedisciplineerd. Hij verklapt het publiek dat hij als kind al tomeloze verlangens kende. Al wat hij zag of aanraakte wou hij zelf hebben en zijn. Een spons, een vis, een vogel, hij wou elke keer weten hoe het is om zo te leven.

Hij wil dat voorrecht ook enkel voor zichzelf. Als anderen over hun verlangens beginnen, verbiedt hij dat uit naam van zijn auteursrecht. Hij uitte ze het eerst, toch? De anderen moeten hem dus betalen om hun dromen te vertellen. Dat absurde idee vormt niet alleen een link met de film, het brengt ook twee uur prachtige theatrale en choreografische beelden voort.

Droombeelden, dus. Als de mannen wegglijden in hun fantasieën vallen ze dan ook geregeld in slaap, vaak zelfs staande. Ze ontwaken dan weer midden in een droom. Als ze op het einde plat op hun buik liggen, stijgen ze zo - onwaarschijnlijk moment - een na een op als vogels in hun vlucht.

Veel van die dromen gaan over vriendschappen, maar dan haast zonder enig spoor van homo-erotiek. De mannen vinden elkaar in jongensachtige tegendraadsheid, in spierballengerol en woeste vrijheidsdrang. De subtiele score van David Byrne biedt die verhalen een sfeervolle achtergrond.

Dat werkt nog net zo goed als bijna twintig jaar geleden. Wellicht is het vooral daarom dat Vandekeybus dit stuk net nu opnieuw ensceneert. Dit pleidooi voor koppige eigenzinnigheid, dromen tegen beter weten in, is nu nog actueler dan toen. Bovendien beschikt hij hier over een fantastische cast. Wat houdt een man dan nog tegen?

*In spite of wishing and wanting*, nog tot vrijdag (5/2) in de KVS, daarna op tournee